

Kunnanhallitus

AIKA 16.09.2024 klo 17:00 - 18:48**PAIKKA** Kunnanhallituksen kokoushuone**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 149	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 150	Vesihuoltoavustukset vuodelle 2024	7
§ 151	Vastine 2023 arviointikertomukseen	12
§ 152	Tammelan kunnan varallisuuden hoidon ja rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet	13
§ 153	Tammelan kunnan taloustilanne 31.8.2024 ja asukasluvun kehitys sekä työllisyystilanne 31.7.2024	14
§ 154	Osallistuvan budjetoinnin periaatteet	15
§ 155	Tammelan kunnan edustajien nimeäminen Fokka-säätiön hallitukseen ja ohjausryhmiin	18
§ 156	Kunnanjohtajan esittelemät muut ajankohtaiset asiat	19
§ 157	Toimielinten pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	20
§ 158	Ilmoitusasiat	21

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Pura Eero	17:00 - 18:48	Puheenjohtaja	
	Alarto Manu	17:00 - 18:48	Jäsen	
	Pärssinen Simo	17:00 - 18:48	Jäsen	
	Rahkonen Maija-Stiina	17:00 - 17:31 18:12 - 18:48	Jäsen	
	Rauhaniemi Jenni	17:01 - 18:48	1. varapj.	
	Vainio Heikki	17:00 - 17:31 18:12 - 18:48	2. varapj.	
	Nissilä Minna	17:31 - 18:12	Varajäsen	§ 150

Muu	Kaunisto Jyri	17:00 - 18:48	Kv:n 2. varapj.	
	Koivula Jarkko	17:00 - 18:48	Kv:n 3. varapj.	
	Laajalehto Arja	17:00 - 18:48	Kv:n 1. varapj.	
	Alatalo Juuso	17:00 - 18:48	Esittelijä	
	Jokikoivu-Hiukkamäki Jaana	17:00 - 18:48	Pöytäkirjanpitäjä	
	Kauppi Jari	17:03 - 18:11	Tekninen johtaja	§ 150
	Saarela Jenny	17:00 - 18:48	Talous- ja hallintojohtaja	

Poissa	Suutela Katariina		Jäsen	
	Jasu Olli-Pekka		Kv:n pj.	

ALLEKIRJOITUKSET

Eero Pura
puheenjohtaja

Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki
pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

149 - 158

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Tammelassa

Jenni Rauhaniemi
pöytäkirjantarkastaja

Manu Alarto
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄPITO

Julkisessa tietoverkossa 19.09.2024

Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki
hallintopäällikkö

---

*Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisessä allekirjoituspalvelussa.
Merkinnät hyväksymisestä ovat asiakirjan lopussa.*

Kokouksen järjestäytyminen

KHALL 16.09.2024 § 149

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassa pidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Kunnanhallitus on 19.12.2022 § 297 päättänyt, että kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, tallentamalla kokouskutsu ja esityslista oheismateriaaleineen ja liitteineen sähköiseen kokousjärjestelmään sekä sähköpostitse jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, valtuustolle, tarkastuslautakunnalle sekä johtoryhmälle neljä (4) päivää ennen kokousta. Lisäksi kunnanhallitus on päättänyt, että esityslista julkaistaan kunnan www-sivuilla neljä (4) päivää ennen kokousta ja toimitetaan sähköpostitse tiedotusvälineille (Forssan Lehti, Hämeen Sanomat ja Yle Hämeenlinna).

Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressi.

Hallintosäännön 136 §:n mukaisesti toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

Kuntalain 103 §:n mukaisesti muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 140 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty osallistujille 12.9.2024.

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 152 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Hallintosäännön 153 §:n mukaan kunnanhallituksen pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Kuntalain 140 §:ssä todetaan, että jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan jälkeen.

Pöytäkirja pyritään tarkastamaan nopeasti toimitelimen kokouksen jälkeen, koska päätöksen katsotaan syntyneen vasta sitä koskevan pöytäkirjan tarkastamisella.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat jäsenet Jenni Rauhaniemi ja Katariina Suutela.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti viimeistään 18.9.2024. Pöytäkirja julkaistaan kunnan www-sivuilla 19.9.2024.

Asioiden käsittelyjärjestys

Hallintosäännön 142 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitelin toisin päättä.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi,
- 2) valita pöytäkirjantarkastajiksi Jenni Rauhaniemen ja Katariina Suutelan, jotka toimivat samalla myös ääntenlaskijoina sekä
- 3) hyväksyä käsittelyjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös: Kunnanhallitus päätti

- 1) todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi,

- 2) valita pöytäkirjantarkastajiksi Jenni Rauhaniemen ja Manu Alarton, jotka toimivat samalla myös ääntenlaskijoina sekä
- 3) hyväksyä käsittelyjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Kokouksen järjestäytymisen jälkeen klo 17.03—17.25, ennen varsinaisten kokousasioiden käsittelyä, kuultiin vesiensuojeluyhdistysten esittelypuheenvuoro. Tekninen johtaja Jari Kauppi oli paikalla vesiensuojeluyhdistysten esityksen ajan.

Tekninen lautakunta	§ 18	27.06.2024
Tekninen lautakunta	§ 23	05.09.2024
Kunnanhallitus	§ 150	16.09.2024

Vesihuoltoavustukset vuodelle 2024

TEKLA 27.06.2024 § 18

Avustushakemuksia saapui määräaikaan 30.4.2024 mennessä kaksi, Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy:n hakemus ja Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:n hakemus. Kunnan talousarviossa on teknisten palvelujen palvelualueelle varattu vesihuoltoavustuksiin kuluvalle vuodelle 80 000 €.

Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy hakee avustusta 80 000 € vesiyhtiön sulautumisesta Tammelan kunnan vesiyhtiöön aiheutuvien selvitysten, kartoitusten, ym. lisätöiden kustannuksiin. Lisäksi yhtiön taloutta rasittaa edelleen voimakkaasta viemäriverkostojen rakentamisesta johtuva talouden epätasapaino. Liikevaihdon kasvua ei ole tällä hetkellä merkittävästi saatavissa uusien liittyjien muodossa puhtaanveden puolella. Viemäriverkoston toiminta-alueella on vielä viemäriverkostoon liittymättömiä kiinteistöjä, nämä kiinteistöt ovat hakeneet kunnalta vapautusta liittymisvelvollisuudesta.

Asiakkailta perittävät perus- ja kulutusmaksut ovat tällä hetkellä jo nyt varsin korkealla tasolla, joten sieltäkään ei ole saatavissa merkittävää liikevaihdon kasvua.

Yhtiön talouslaskelman mukaan avustuksen tarve vuosille 2024-2025 on yhteensä noin 125 000 €. Vuonna 2026 tilinpäätös olisi plussalla. Yhtiöllä on kuluvalta vuodelta maksamattomia vesilaskuja kunnan vesihuoltolaitokselle.

Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy hakee avustusta 70.000 €. Avustus on tarkoitus käyttää yhtiön lainan korkoihin ja ikääntyvän verkoston huolto- ja korjaustöihin. Todistusten mukaiset ja oletuskorko yhteensä vuonna 2024 ovat 78 406,25 €.

Yhtiön talouslaskelman mukaan avustuksen tarve vuosille 2024-2028 on yhteensä noin 313 000 €.

Hakemuksen liitteeksi yhtiö on toimittanut tilinpäätöstiedot vuodelta 2023. Tietojen mukaan yhtiön tilikauden voitto oli 15 333 € ja taseessa on vierasta pääomaa yhteensä 2,8 milj. €, joka on vähentynyt edellisestä tilikaudesta 0,1 milj. €.

12.4.2022 päivitetyn katesuunnitelman mukaan Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:n vuoden 2023 avustustarve olisi pitänyt olla vain 28 970,20 euroa, vuoden 2024 avustustarve 20 970,20 euroa ja vuoden 2025 avustustarve 5029,80 euroa.

19.4.2023 kirjanpidon päivittämän arvion rahan riittävydestä mukaan avustustarpeeksi vuodelle 2023 on esitetty 62 470,20 euroa, vuodelle

2024 55 470,20 euroa, vuodelle 2025 51 470,20 euroa, vuodelle 2026 34 970,20 euroa ja vuodelle 2027 24 720,20 euroa.
Korkojen nousu on vaikuttanut avustustarpeisiin.
Uusimman laskelman mukaan ei ole nähtävissä ainakaan vuoteen 2028 mennessä, että yhtiö pärjäisi omillaan vaan avustusta tarvitaan tuolloinkin noin 40 000 €.

Yhtiöllä on kuluvalta vuodelta maksamattomia vesilaskuja kunnan vesihuoltolaitokselle. Yhtiö on mukana Tammelan vesihuoltolaitosten yhdistymisselvityksessä, mutta haluaisi ainakin toistaiseksi pysyä itsenäisenä.

Kumpikaan yhtiö ei tule selviämään laskuistaan ilman kunnan rahoitusta. Jos avustusta ei nyt myönnetä, tulee avustustarve tulevina vuosina entistä suuremmaksi.

Tammelan kunnan avustustoimintaa koskevat periaatteet on päätetty kunnanvaltuustossa 6.2.2017 (§ 5). Kohdassa Maksaminen, valvonta ja takaisinperintä on mainittu seuraavasti:

”Avustus on käytettävä siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Avustuksen käyttämiselle asetettujen ehtojen noudattamista valvotaan. Maksetut avustukset voidaan vaatia palautettavaksi tai maksatus keskeyttää, mikäli kunta ei saa edellyttämiään asiakirjoja tai selvityksiä määräajassa, avustusehdot eivät toteudu tai avustuksen käyttö poikkeaa oleellisesti avustuspäätöksestä, avustuksen myöntäjälle on annettu virheellistä, harhaanjohtavaa tai puutteellista tietoa tai yhdistyksen toiminnan jatkamiselle ei ole edellytyksiä yhdistyksen taloudellisen tilanteen vuoksi.”

Pohjois-Tammelan vesihuolto Oy on toimittanut lautakunnalle hakemuksen lisäksi selvityksen vuodelle 2023 myönnetyn avustuksen käytöstä

Liitteet: Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy:n avustushakemus
Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:n avustushakemus

Oheismateriaali: Etelä-Tammelan vesihuolto Oy:n maksuvalmiuslaskelma
Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:n arvio rahan riittävydestä 2023-2028, vuoden 2023 tilinpäätös ja pankkien tiedot lainoista

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: Projektipäällikkö Hannu Jalava, puh. 050 521 9962

Esittelijä: Tekninen johtaja

Päätösehdotus: Tekninen lautakunta päättää

1. myöntää vesihuoltoavustusta Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy:lle 40 000 € vesiyhtiön sulautumisesta Tammelan kunnan vesiyhtiöön aiheutuvien selvitysten, kartoitusten, ym. lisätöiden kustannuksiin ja Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:lle 40 000 ikääntyvän verkoston

huolto- ja korjaustöihin ehdolla, että yhtiöt sitoutuvat vesilaitosten yhdistymisselvityksen mukaiseen toimintamalliin,

2. esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle määrärahamuutoksena lisämäärärahaa 70 000 € teknisten palvelujen menokohtaan 4310 haja-asutuksen vesihuolto, jotta haettavat avustukset voidaan maksaa täysimääräisesti,

3. merkitä tiedoksi Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:n selvityksen vuoden 2023 avustuksen käytöstä eikä myönnettyä avustusta peritä takaisin.

Käsittely kokouksessa: Projektipäällikkö Hannu Jalava esitteli asiaa kokouksessa ja poistui ennen tämän pykälän päätöksentekoa. Kunnanhallituksen edustaja Heikki Vainio ilmoitti olevansa esteellinen käsittelemään asiaa (osallisuusjäävi) ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Lautakunnan esittämä muutettu päätösehdotus:

Tekninen lautakunta päättää

1. myöntää vesihuoltoavustusta Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy:lle 40 000 € vesiyhtiön sulautumisesta Tammelan kunnan vesiyhtiöön aiheutuvien selvitysten, kartoitusten, ym. lisätöiden kustannuksiin ja Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:lle 40 000 ikääntyvän verkoston huolto- ja korjaustöihin ehdolla, että yhtiöt sitoutuvat vesilaitosten yhdistymisselvityksen mukaiseen toimintamalliin,

2. esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle määrärahamuutoksena lisämäärärahaa 70 000 € teknisten palvelujen menokohtaan 4310 haja-asutuksen vesihuolto, jotta haettavat avustukset voidaan maksaa täysimääräisesti, ehdolla että jälkeempäin pyydyt selvitykset antavat siihen edellytykset,

3. pyytää tarkemman selvityksen Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:lta vuoden 2023 avustuksen käytöstä,

4. pyytää sekä Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:lta että Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy:lta selvitykset kunnan vesihuoltoavustusten tarpeellisuudesta sekä tarkemman laskelman siitä, milloin avustuksen tarve lakkaa.

Päätös: Hyväksyttiin muutettu päätösehdotus.

TEKLA 05.09.2024 § 23

Pohjois-Tammelan vesihuolto Oy:ltä on saatu uusi laskelma avustuksen tarpeesta tulevina vuosina. Laskelman mukaan avustustarve vuoteen 2026 on yli 70 000 €/vuosi, jonka jälkeen tarve vähenee vuosittain niin, että vuonna 2040 tarve olisi enää noin 2000 €.

Yhtiölle vuonna 2023 annetun 70 000 €:n avustuksen käytöstä toimitetun selvityksen mukaan avustuksesta on käytetty 6 933 € vesihuoltolaitteiden huoltoon, 4 289 € vesihuoltotarvikkeisiin sekä loput 58 777 € lainojen korkoihin. Avustushakemuksessa avustusta haettiin lainan lyhennyksiin ja ikääntyvän verkoston huolto- ja korjaustöihin.

Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy:n selvitys kunnan vesihuoltoavustusten tarpeellisuudesta 27.06.2024 pidetyn kokouksen mukaisesti.

Oheismateriaali: Pohjois-Tammelan vesihuolto, arvio rahan riittävydestä 2024-2040
Pohjois-Tammelan vesihuolto, selvitys vuoden 2023 avustuksen käytöstä
Etelä-Tammelan Vesihuolto, maksuvalmius.

Valmistelija: Projektipäällikkö Hannu Jalava, puh. 050 521 9962

Esittelijä: Tekninen johtaja

Päätösehdotus: Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Kokouksessa annettu päätösehdotus:

Tekninen lautakunta päättää

- 1) merkitä Pohjois-Tammelan vesihuolto Oy:n toimittamat selvitykset tiedoksi,
- 2) esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle saatujen selvitysten pohjalta määrärahamuutoksena lisämäärärahaa 70 000 € teknisten palvelujen menokohtaan 4310 haja-asutuksen vesihuolto, jotta haettavat avustukset voidaan maksaa täysimääräisesti,
- 3) asettaa vesihuoltoyhtiöiden avustamisen ehdoksi, että kaikki avustettavissa yhtiöissä suunnitelluista toimenpiteistä yhtiön taloudellisen rakenteen muuttamiseksi tai muista yhtiön taloudelliseen tilanteeseen vaikuttavista seikoista, kuten investoinneista, tulee yhtiöiden tehdä kattavat selvitykset toimenpiteiden taloudellisista vaikutuksista kaikkien osapuolien osalta sekä hyväksyttävä kaikki tällaiset suunnitelmat avustuksen myöntäjällä.

Päätös: Tekninen lautakunta hyväksyi kokouksessa annetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy, Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy

KHALL 16.09.2024 § 150
23/02.05.01.03.00/2024

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 5.9.2024 käsitellyt mm. teknisten palvelujen lisämäärärahatarvetta liittyen vesihuoltoavustusten maksamiseen. Tekninen lautakunta on saanut Pohjois-Tammelan

vesihuolto Oy:itä selvitykset kunnan vesihuoltoavustusten tarpeellisuudesta ja merkinnyt ne tiedoksi saatetuksi.

- Valmistelija: Projektipäällikkö Hannu Jalava, p. 050 521 9962
- Esittelijä: Kunnanjohtaja
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että teknisen lautakunnan saamien selvitysten pohjalta teknisten palvelujen menokohtaan 4310 haja-asutuksen vesihuolto myönnetään määrärahamuutoksena lisämäärärahaa 70 000 €, jotta haettavat vesihuoltoavustukset voidaan maksaa täysimääräisesti
- Asian käsittely: Heikki Vainio ja Maija-Stiina Rahkonen ilmoittivat olevansa esteellisiä (osallisuusjäävi) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.31—18.12. Maija-Stiina Rahkosen tilalle kokouksen saapui Minna Nissilä. Päätöksenteon jälkeen klo 18.12 Minna Nissilä poistui kokouksesta ja Maija-Stiina Rahkonen sekä Heikki Vainio saapuivat takaisin kokoukseen.
- Tekninen johtaja Jari Kauppi oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan esittelemässä asiaa kunnanhallituksen jäsenille klo 17.31—18.11. Hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.
- Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus

§ 151

16.09.2024

Vastine 2023 arviointikertomukseen**KHALL 16.09.2024 § 151**

10/00.03.01/2024

Tarkastuslautakunta on käynyt tarkoituksenmukaiseksi katsomassaan laajuudessa läpi kunnan taloutta ja hallintoa tilikaudelta 2023 ja esittänyt laatimassaan arviointikertomuksessa kunnanhallitukselle pyynnön toimittaa syyskuun loppuun mennessä kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kunnanhallituksen vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyihin asioihin on yksilöity liitteessä.

Valmistelija:

Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, p. 040 706 2667
Talous- ja hallintojohtaja Jenny Saarela, p. 050 599 1140
Tekninen johtaja Jari Kauppi, p.040 861 1788
Sivistysjohtaja Pekka Lintonen, p.050 339 3675
Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455
Hyvinvointikoordinaattori Anna-Kaisa Jyrkkänen, p. 050 379 1189
Kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori Sirkka Laine, p. 040 778 1923

Esittelijä:

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon vuoden 2023 arviointikertomuksen havainnoista ja toimittaa sen tiedoksi valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus

§ 152

16.09.2024

Tammelan kunnan varallisuuden hoidon ja rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet**KHALL 16.09.2024 § 152**

288/02.05.05/2024

Kuntalain (410/2015) 14 §:n ja Tammelan kunnan hallintosäännön 10. luvun 71 §:n mukaisesti valtuusto päättää kunnan varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet ohjaavat kunnan rahoitustoimintaa. Kuntalain (410/2015) pykälän 39 mukaisesti kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Liitteenä on Tammelan kunnan varallisuuden hoidon ja rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet.

Tammelan kunnan varallisuuden hoidon ja rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet sisältävät rahoitustoiminnan, sijoitustoiminnan, antolainauksen, takausten ja vakuuksien sekä rahoituksen ja sijoitustoiminnanraportoinnin periaatteet.

- Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Jenny Saarela, p. 050 599 1140
- Esittelijä: Kunnanjohtaja
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy osaltaan ja esittää kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi Tammelan kunnan varallisuuden hoidon ja rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet, jotka astuvat voimaan 1.10.2024.
- Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus

§ 153

16.09.2024

Tammelan kunnan taloustilanne 31.8.2024 ja asukasluvun kehitys sekä työllisyystilanne 31.7.2024**KHALL 16.09.2024 § 153**

10/02.02.00/2023

Taloustilanteen, asukasluvun kehityksen ja työllisyystilanteen raportoinnin tarkoituksena on pitää kunta ajan tasalla tietojen osalta ja varmistaa, että muutoksiin voidaan reagoida nopeasti. Kunnan johtoryhmä ja kunnanhallitus seuraavat taloutta ja tilinpäätösennustetta kuukausittain raportoinnin avulla ja valvovat, että kehitys menee oikeaan suuntaan.

Kunnan talous etenee talousarviossa arvioidun mukaisesti. Toimintatuottojen toteuma on n. 2,6 miljoonaa euroa, joka on 77,0 % talousarviossa arvioidusta. Toimintakulut ovat n. 12,7 miljoonaa euroa, joka on 63,8 % talousarviossa arvioidusta. Vuosikate on 1 845 566 euroa, joka on 100,2 % talousarviossa arvioidusta.

Liitteenä on raportti taloustilanteesta 31.8.2024 ja asukasluvun kehityksestä sekä työllisyystilanteesta 31.8.2024 sekä Tammelan kunnan talouden toteutuma 1.1.-31.8.2024.

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Jenny Saarela, p. 050 599 1140

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen Tammelan kunnan taloustilanteen 31.8.2024 ja asukasluvun kehityksen sekä työllisyystilanteen 31.7.2024.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus

§ 145
§ 154

16.05.2022
16.09.2024

Osallistuvan budjetoinnin periaatteet

KHALL 16.05.2022 § 145

Tammelan kunnan vuoden 2022 talousarviossa yhtenä asiakas- ja tehtävälähtöisen palveluprosessin tavoitteena on valmistella osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto ja toteutus vuodesta 2022 alkaen. Vuoden 2022 talousarvion investointiosaan sisältyy 10 000 euron määräraha osallistuvaan budjetointiin.

Osallistua budjetointi tarkoittaa talouden ja demokratian yhdistämistä. Kuntalain (410/2015) 22 §:n mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti mm. järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun. Osallistuvassa budjetoinnissa asukkaat otetaan mukaan pohtimaan, suunnittelemaan ja myös päättämään siitä, mihin taloudelliset resurssit käytetään. Osallistuvaa budjetointia voidaan käyttää monissa erilaisissa tilanteissa, monenlaisten tarpeiden ja ongelmien ratkaisemisessa.

Osallistuva budjetointi on

- demokraattinen prosessi, johon kuuluvat budjetin avoimuus ja talousasioiden ymmärrettävä esittäminen,
- keskustelua rahasta ja resursseista sekä todellisten tarpeiden tunnistamista,
- vaikeiden asioiden ratkaisemista yhdessä, keskustelua arvovalinnoista,
- uudenlainen tapa ajatella ja suhtautua yhteisten verovarojen käytön suunnitteluun,
- keino parantaa valmistelun ja päätöksenteon laatua ja avoimuutta sekä
- keino motivoida asukkaita osallistumaan ja ottamaan myös itse vastuuta.

Osallistuvaa budjetointia voidaan toteuttaa monin eri tavoin. Siihen ei ole yhtä ainoa oikeaa menetelmää. Lähtökohtana voi olla jokin tehtävä tai toimiala, jonka määrärahojen käyttö suunnitellaan yhdessä asukkaiden kanssa. Toisena tapana on ottaa tietyn alueen tai kunnanosan asukkaat mukaan taloutta ja resursseja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Tällöin kysymys voi olla alueen palveluista, infrasta tai kehittämisestä. Kolmas tapa on suunnitella kertaluonteisen hanke, investointi, remontti tai vastaava yhdessä asukkaiden kanssa. Neljäntenä tapana on osoittaa kiinteä, esimerkiksi vuosittain päätettävä prosenttiosuus koko kunnan tai toimialan budjetista asukkaiden suunniteltavaksi ja päätettäväksi. Käytännössä toteuttamistapoja sovelletaan myös päällekkäin ja yhtäaikaaisesti.

Osallistuvan budjetoinnin toteuttamiseen käytännössä voidaan soveltaa monenlaisia erilaisia tapoja ja menetelmiä, esimerkiksi

- asukastilaisuuksia ja –raateja
- keskustelu-, kuulemis- ja ideointitilaisuuksia,
- kyselyjä kirjastoissa, verkossa ja mobiilissa,
- valmistelu- ja työryhmiä,
- asukkaiden sekä valtuuston ja lautakuntien yhteistapaamisia,
- verkossa ja mobiiliappseina toteutettavia ideariihiä,
- sosiaalista mediaa sekä
- asukas- ja kyläyhdistyksiä sekä muita järjestöjä.

Osallistuvan budjetoinnin käyttöönottoa varten on syytä ottaa käyttöön toteutusperiaatteet, joiden perusteella jatkossa vuosittain toimitaan.

Vuotta 2022 koskien poiketaan liitteessä esitetystä siten, että ehdotukset otetaan vastaan 15.6.—3.7.2022 ja ehdotusten arviointi suoritetaan elokuun aikana siten, että jatkoon esittävät ehdotukset ovat kunnanhallituksen käsittelyssä elo—syyskuun kokouksessa.

Liite:	Osallistuvan budjetoinnin toteutusperiaatteet
Valmistelija:	Vt. kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka, puh. 050 599 1140 Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455
Päätösehdotus:	Kunnanhallitus päättää hyväksyä osallistuvan budjetoinnin toteutusperiaatteet liitteen mukaisesti.
Päätös:	Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KHALL 16.09.2024 § 154
153/02.02.00/2022

Tammelan kunnassa on toteutettu osallistuvaa budjetointia vuodesta 2022 alkaen. Kolmen vuoden kokemuksen perusteella on havaittu, että kuntalaisilta saadaan hyvin erilaisia ehdotuksia. Osa ehdotuksista on ollut toteuttamiskelpoisia kunnan toimivallassa, osa ehdotuksista on kohdentunut alueisiin, joita kunta ei omista.

Nykyisten osallistuvan budjetoinnin toteutusperiaatteiden mukaan päätöksen määrärahan käytöstä tekee kunnanhallitus työryhmän suorittaman esityksen pohjalta. Koska osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon, on tarpeen päivittää toteutusperiaatteita siten, että kunnan asukkaat päättävät määrärahan käytöstä. Saapuneiden ehdotusten pohjalta arvioinnin ja jatkojalostuksen suorittaa edelleen työryhmä, jonka kokoonpanoa täydennetään vanhusneuvoston edustajalla.

Päivitettyissä toteutusperiaatteissa on myös muutettu osallistuvan budjetoinnin aikataulutusta. Nykyisin ehdotuksia on vastaanotettu

huhtikuun loppuun mennessä ja päätös on tehty kesäkuussa. Tästä syystä joitakin hankkeita ei ole pystytty toteuttamaan kyseisen vuoden aikana. Jatkossa ehdotuksia otetaan vastaan kunkin vuoden tammikuun aikana, jolloin hankkeiden toteutusajankohtakin aikaistuu.

- Liite: Osallistuvan budjetoinnin toteutusperiaatteet 2022
Päivitetyt osallistuvan budjetoinnin toteutusperiaatteet
- Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455
- Esittelijä: Kunnanjohtaja
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset, päivitetyt osallistuvan budjetoinnin toteutusperiaatteet. Periaatteet otetaan käyttöön vuoden 2025 osallistuvan budjetoinnin määrärahan käyttöä koskevasta päätöksenteosta alkaen.
- Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus

§ 155

16.09.2024

Tammelan kunnan edustajien nimeäminen Fokka-säätiön hallitukseen ja ohjausryhmiin**KHALL 16.09.2024 § 155**

296/00.00.01.00/2021

Sivistyslautakunta (17.4.2024 § 25) ja kunnanhallitus (22.4.2024 § 71) ovat käsitelleet yhteistyömuotoja Fokka-säätiön kanssa. Kunnanhallitus päätti, että Tammelan kunta osallistuu seudulliseen ohjaamopalveluun ja seudulliseen yhteistyöhön nuorten työpajatoiminnan osalta 1.9.2024 alkaen.

Yhteistyösopimuksen mukaisesti Tammelan kunnalla on mahdollisuus nimetä edustaja Fokka-säätiön hallitukseen, ohjaamopalvelujen ohjausryhmään sekä nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmään.

Kunnan johtoryhmä on 29.8.2024 keskustellut kyseisten paikkojen täyttämisestä. Johtoryhmä on katsonut, että kunnanjohtaja nimettäisiin säätiön hallitukseen ja että liikunta- ja nuorisopäällikkö nimettäisiin ohjaamopalvelujen ja nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmiin.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, p. 040 706 2667

Esittelijä: Puheenjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää nimetä

- 1) kunnanjohtajan Fokka-säätiön hallitukseen sekä
- 2) liikunta- ja nuorisopäällikön ohjaamopalvelujen ja nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmiin.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Ote: Kunnanjohtaja, liikunta- ja nuorisopäällikkö

Kunnanhallitus

§ 156

16.09.2024

Kunnanjohtajan esittelemät muut ajankohtaiset asiat

KHALL 16.09.2024 § 156

Kunnanjohtaja Juuso Alatalo esittelee kunnanhallitukselle ajankohtaisia asioita.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, p. 040 706 2667

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tietoonsa saatetuksi kunnanjohtajan esittelemät ajankohtaiset asiat ja päättää mahdollisista toimenpiteistä, joihin asiat antavat aihetta.

Asian käsittely: Aluksi kunnanjohtaja kiitti kunnanhallituksen jäseniä osallistumisesta yhtenäiskoulun harjannostajaisiin viime perjantaina.

Kunnanjohtaja esitteli seuraavat ajankohtaiset asiat:

- Seudullinen yrittäjägaala oli viime viikonloppuna, Eerikkilän juhlatilaisuus on tulossa.
- Häme24 -harjoitukseen osallistuminen yhdessä seurakunnan kanssa 4.—5.9.
- Rekrytointiasiat: talousasiantuntija valittu ja aloittaa työn syys—lokakuun vaihteessa, elinvoimakoordinaattorin irtisanouduttua mietitty tehtävän tulevaa sisältöä sekä tehtävänimikettä. Täyttölupa tulee päätöksentekoon YT-toimikunnan käsittelyn jälkeen.
- Kunnanjohtaja ei osallistu maakuntaliiton edunvalvontamatkaan Brysseliin.
- Maria Lohelalta saapunut sähköpostiviesti koskien Rio Tinton uusia lentoja Tammelan alueella.

Päätös: Kunnanhallitus päätti merkitä tietoonsa saatetuksi kunnanjohtajan esittelemät ajankohtaiset asiat.

Kunnanhallitus

§ 157

16.09.2024

Toimielinten pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

KHALL 16.09.2024 § 157

Kunnanhallitukselle on toimitettu kuntalain (410/2015) 92 §:n mukaisesti mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten alla luetellut toimielinten pöytäkirjat ja viranhaltijoiden päätökset. Julkiset päätökset ovat nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Kuntalain mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita,
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita,
- 3) 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Tarkastuslautakunnan päätöksiä ei voi ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi, koska tarkastuslautakunta on suoraan valtuuston alaisuudessa toimiva toimielin.

Toimielinten pöytäkirjat:

Sivistyslautakunta, [21.08.2024](#)

Tekninen lautakunta, [5.9.2024](#)

Viranhaltijapäätökset ajalta 23.08.2024 – 12.09.2024 ovat löydettävissä CloudMeeting 3.0 -järjestelmässä.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä pöytäkirjat ja päätökset tietoonsa saatetuksi ja päättää lisäksi, että se ei ota käsiteltäväkseen päätöksissä mainittuja asioita.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus

§ 158

16.09.2024

Ilmoitusasiat

KHALL 16.09.2024 § 158

1. Kuntaliiton yleiskirje 8/2024 luettavissa [Kuntaliiton sivuilta](#).
2. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvoston 15.8.2024 pöytäkirja 5/2024 luettavissa [Oma Hämeen sivuilta](#).
3. Hämeenlinnan kaupunginhallituksen työllisyysjaoston 21.8.2024 pöytäkirja 1/2024 luettavissa [Hämeenlinnan kaupungin sivuilta](#).
4. Maakuntahallituksen 19.8.2024 pöytäkirja 7/2024 luettavissa [Hämeen liiton sivuilta](#).
5. Hämeen liiton uutiskirje 27.8.2024 luettavissa [Hämeen liiton sivuilta](#)
6. Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksen pöytäkirja 20.8.2024 on luettavissa [LHKK:n sivuilta](#).
7. Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin tiedote 12/2024 luettavissa [Valtiokonttorin sivuilta](#).
8. Kuntaliiton uutiskirje 3.9.2024 luettavissa [Kuntaliiton sivuilta](#)
9. Hämeen liiton uutiskirje 4.9.2024 luettavissa [Hämeen liiton sivuilta](#)
10. Hämeen KulttuuriKäräjät-uutiskirje luettavissa [Hämeen liiton sivuilta](#)

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä saapuneet kirjeet ja asiakirjat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 149, § 150, § 151, § 152, § 153, § 154, § 156, § 157, § 158

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 155**OIKAISUVAATIMUSOHJE**

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä:

- se johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tammelan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjanote on lähetetty hänelle kirjeellä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään on, Kunnanhallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Tammelan kunta
Kirjaamo
Hakkapeliitantie 2
31300 Tammela
sähköposti: kirjaamo@tammela.fi
puh. 03 41201
Kirjaamon aukioloaika ma—pe klo 9.00-14.30.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan
- tekijän nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.